

آیت‌الله جوادی آملی: قرآن و اهل‌بیت تار و پود حبل متین هستند

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با تأکید بر این که تار و پود حبل متین الهی قرآن و اهل‌بیت(ع) هستند، گفت: این حبل متین دین است، یک رابطه‌ای بین ذات اقدس اله و جهان خلقت است که به صورت اجمال دین شده و به صورت تفصیل قرآن و عترت می‌شود.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با تأکید بر این که تار و پود حبل متین الهی قرآن و اهل‌بیت(ع) هستند، گفت: این حبل متین دین است، یک رابطه‌ای بین ذات اقدس اله و جهان خلقت است که به صورت اجمال دین شده و به صورت تفصیل قرآن و عترت می‌شود.

حضرت آیت‌الله عبدالله جوادی آملی، دوشنبه در درس خارج تفسیر خود در تفسیر آیات ابتدایی سوره مبارکه زخرف با اشاره به آیات «حم اوّل‌الکتاب المبین ۲»، گفت: حوامیم به دو قسم تقسیم می‌شود، در یک قسم خداوند به قرآن سوگند می‌خورد، مانند همین سوره و سوره مبارکه دخان، در سوره زخرف سوگند برای این است که صدر این کتاب علی حکیم و ذیل این کتاب عربی مبین است.

وی افزود: قرآن کریم بر اساس فرمایش امام علی(ع) در نهج البلاغه تجلی ویژه‌ای از خدای سبحان است، این نزول از نوع تجافی نیست مانند تنزل قطرات باران، قرآن که از بالا به پایین آمده به نحو تجلی است، یعنی خود قرآن که بالا بود هم اکنون هست، در مراحل میانی نیز قرآن وجود دارد و قرآن در دسترس ما نیز وجود دارد، این نوع تجلی است اما تجافی یعنی جاخلی کردن و به این معنا است که یا در بالا وجود دارد یا در پایین وجود دارد.

مفسر برجسته قرآن کریم با اشاره به این که اگر کسی بخواهد یک مطلب کلی و فقهی را بیان کند، این را به دیگران به نحو تجلی بیان می‌کند، ادامه داد: او این مطلب علمی را که می‌خواهد بیان کند اکنون در ذهنش وجود دارد، در مقام خیال و وهم نحوه بیان این مطلب علمی را ترسیم می‌کند و بعد شروع می‌کند به بیان کردن، اما همچنان آن چه را که تصور کرده در مقام خیال در درون او هست، همچنان که آن قوه عاقله او که این مطلب را درک کرده می‌فهمد.

وی گفت: پیامبر(ص) قرآن را از جانب علی حکیم دریافت می‌کند، اما دیگران به این نیاز دارند که این قرآن به صورت آیه به آیه و سوره به سوره شود، تجلی همچون کارهای محققان است، تمام کارهایی که محققان می‌کنند اول در عاقله این مطلب تنظیم می‌شود، آن جا نه فارسی نه تازی و نه عبری است، بعد آن را در قوه خیال تنظیم می‌کند و بعد در بخش سوم شروع به گفتن یا نوشتن می‌کند، این در قوس نزول است اما در قوس صعود خوانندگان و مخاطبان نموداری به نحو تجلی دارند، این مطالب را درمی‌یابند و عصاره آن را به قوه خیال خود منتقل می‌کنند و سپس عصاره آن را به قوه عاقله خود انتقال می‌دهند، آن جا دیگر علم فارسی و عربی نیست.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با اشاره به آیات «إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۳ وَآيَاتُهُ فِي أَمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّي حَكِيمٌ ۴»، اظهار کرد: این قرآن نزد خداوند علی و محکم است اما هنگامی که پایین آمد برخی آیاتش متشابه می‌شود، خداوند بعد از این که قرآن را نازل کرد آیات محکمی دارد که آن‌ها ام‌الکتاب است، آن جا که مقام احکام و اتقان است، متشابه وجود ندارد اما در مقام تفصیل متشابهات وجود دارد، ما نیز دو سیر داریم، یک سیر که به نحو تجافی است مانند حرکت کردن بر روی زمین اما در مطالب علمی ما سیر به نحو تجلی داریم.

قرآن آویخته است و انداخته شده نیست

وی گفت: قرآن آویخته شده و انداخته نیست، این قرآن باید از عرش آویخته باشد تا انسان بتواند آن را بگیرد و بالا برود تا مشمول بخوان و بالا برو باشند، اما این طنابی که گوشه مغازه افتاده است، مشکل خودش را حل نمی‌کند، ما این مطالب علمی را هم که داریم به نحو حبل آویخته یعنی تجلی است و به نحو حبل انداخته نیست، ماها در مراتب پایین با قرآن آشنا هستیم و امیدواریم که بتوانیم بالا برویم اما اهل‌بیت(ع) و قرآن با هم آمدند و با هم هستند و با هم خواهند بود و با هم تا حوض کوثر می‌روند.

استاد سطح عالی حوزه علمیه قم گفت: خداوند فرمود ما این قرآن را نازل کردیم تا این که شما تعقل بکنید، از علم به تنهایی کار ساخته نیست، چون کار به دست علم و به دست عقل نیست، انسان ممکن است مطلبی را بفهمد اما به آن عمل نکند، علم حوزه و دانشگاه از جهنم انسان را نجات نمی‌دهد، بلکه آن عقل است که انسان را نجات می‌دهد، چرا ما عالم بی‌عمل داریم؟ فرمود ما این حرف‌ها را می‌زنیم تا شاید عاقل شوید، علم تنها نردبان است، کسی که علم پیدا کرد نردبان دستش است اما اگر از آن بالا نرود مشکلیش حل نمی‌شود، فرمود اگر از نردبان بالا رفتی عاقل می‌شوی اما آنی که انسان را به مقصد می‌رساند، عقل است، انسان اگر بخواهد به جایی برسد با علم حوزه و دانشگاه مشکلیش حل نمی‌شود، بلکه با سجاده و نماز خواندن مشکلیش حل می‌شود.

وی ابراز کرد: انسان هر اندازه که این حبل متین الهی را چنگ زد، بالاتر می‌رود، درباره امام زمان(عج) می‌گوییم که «أین السبب المتصل بین الارض و السماء»، اگر کسی این طور شد صعود می‌کند و از مقام طبیعت بالا می‌رود و به برکت اهل‌بیت(ع) تا هر جایی که بتواند برود، مانند «سلمان منا اهل‌بیت» که به اندازه خودش بالا رفته است، اگر تقوا داشته باشیم که رأس اخلاق است انسان نائل می‌شود، این نائل شدن بالاتر از صعود است، وقتی می‌گویند نائل می‌شود یعنی این که انسان به مقصد می‌رسد و مقصود را در آن جا در می‌یابد.

خداوند از بندگان صرف نظر نکرده است

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با تأکید بر این نکته که تار و پود حبل متین الهی قرآن و اهل‌بیت(ع) هستند، اظهار کردند: این حبل متین دین می‌شود، یک رابطه‌ای بین ذات اقدس اله و جهان خلقت است که اگر بخواهیم آن را به صورت اجمال بخواهیم نگاه کنیم، می‌شود

دین و اگر بخواهیم به تفصیل نگاه کنیم، قرآن و عترت می‌شود.

وی با اشاره به آیه «أَفَتَضْرَبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَاحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفِينَ ۵»، خاطرنشان کرد: خداوند می‌فرماید ما از شما صرف نظر نکردیم، شما خیال کردید که ما این یاد و این نام را از شما صرف نظر می‌کنیم؟، این گونه نیست که ما کتاب نفرستیم و عنان سخن را از شما منحرف کنیم، حالا یک عده‌ای قبول نکنند اما نکول یک عده‌ای باعث نمی‌شود که ما با شما سخن نگوییم، حالا شما اگر بیراهه بروید و اهل استدلال نباشید ما از شما صرف نظر نمی‌کنیم.

صاحب تفسیر گرانسنگ تنسیم با اشاره به آیه «وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ ۶ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَاثُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ۷ فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَنْزِلُ الْأَوَّلِينَ ۸»، خاطرنشان کرد: حالا این طور نباشد که ما قرآن را فرستادیم شما خیالتان راحت باشد، ما از شما شدیدتر و سرمایه‌دارتر را از بین بردیم، ما قارون‌ها و سرمایه‌دارتر از قارون‌ها را نیز از بین بردیم، قبل از قارون کسانی بودند که قدرت شدیدتری داشتند، فرمود ما این‌ها را از بین بردیم، تا آن جا که لازم است ما برای شما موعظه و حکمت آوردیم و این طور هم نیست که ما این همه معجزه و نشانه آوردیم و شما عمل نکنید، بلکه ما به این راحتی از شما هم نمی‌گذریم، ما پیشینیان شما را هم از بین بردیم.